

{ } { }

Bakara Suresi

23

GİT

◀ Bakara / 23 ▶

وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا
فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِّنْ مِّثْلِهِ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِّنْ
دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

Türkçe Transcript

Ve-in kuntum fî raybin mimmâ nezzelnâ ‘alâ ‘abdinâ fe/tû
bisûratın min mişlihi ved’û şuhedâekum min dûni(A)llâhi in
kuntum sâdikîn(e)

Abdülbaki Gölpınarlı Meali

Kulumuza indiregeldiğimiz Kur'an'da şüpheniz varsa ona benzer
bir sure getirin, doğrucuysanız Allah'tan başka tanıklarınızı da
çağırın.

Abdullah-Ahmet Akgül Meali

Eğer kulumuza (Muhammed'e parça parça) indirdiğimizden
(Kur'an-ı Kerim'den) şüphe ediyorsanız ve (bu iddianızda)
sadıklardan (samimi ve tutarlı olanlardan)sanız; haydi
Allah'tan başka şahitliğine (bilgisine ve belgesine güvendiğiniz)
tüm tanıklarınızı (ve tanıdıklarınızı yardıma) çağırın ve onun
surelerine benzeyen bir sure (meydana) getirin (bakalım).

Abdullah Parlıyan Meali

Eğer kulumuz Muhammed (s.a.v)'e ayet ayet, sûre sûre
indirdiğimiz vahiyden şüphe ediyorsanız, o zaman aynı değerde
“Bir sûre getirin de görelim ve eğer dediğiniz doğruysa, Allah'tan
başka güvendiklerinizi de size şahitlik etmek üzere çağırın.”

Ahmet Tekin Meali

Eğer kulumuz Muhammed'e sorumluluklarını tevdi etmek üzere
bölüm bölüm indirdiğimizden, Kur'an'dan şüpheniz varsa, onun
sûrelerine benzer bir sûre de siz ortaya koyun. Eğer
söylediklerinizde haklı olduğunuz iddiasında iseniz de, ispat
etmek için, Allah'ın dışında, kulları durumundaki önderlerinizi,
bilginlerinizi, şahitlerinizi getirin.

bk. Kur'ân-ı Kerim, 10/37-38; 11/13-14; 17/88; 28/49; 52/33-34.

Ahmet Varol Meali

Kulumuza (Hz. Muhammed a.s.'e) indirdiğimizin üzerinde bir şüpheniz varsa ona bir benzeri sureyi siz getirin. Eğer doğru sözlü iseniz, bu konuda, Allah'tan başka bütün şahitlerinizi de yardıma çağırın.

Ali Bulaç Meali

Eğer kulumuza indirdiğimiz (Kur'an)'den şüphe içindeyseniz, o zaman, siz de bunun benzeri bir sûre getirin. Ve eğer doğru sözlüyseniz, Allah'tan başka şahitlerinizi (kendilerine güvendiğiniz yardımcılarınızı) çağırın.

Ali Fikri Yavuz Meali

Eğer kulumuza (Hz. Muhammed aleyhisselâma) indirdiğimiz Kur'an'dan şüphede iseniz, haydi siz de onun benzerinden (fesahat ve belâgatta ona eş) bir sûre getirin ve Allah'dan başka şahidlerinizi (putlarınızı, şair ve âlimlerinizi) de yardıma çağırın; şâyed (Bu beşer kelâmıdır) sözünde sadık (doğru söyleyen) kimseler iseniz...

Bahaeddin Sağlam Meali

Eğer kulumuz üzerine peyderpey indirdiğimiz bu mesajlarda bir şüpheniz varsa, onun benzeri bir sure getirin. Allah'tan başka diğer yardımcılarınızı da çağırın. Eğer biz de böyle şeyler söyleyebiliriz, sözünüzde doğruysanız!

Bayraktar Bayraklı Meali

Eğer kulumuza indirdiğimiz Kur'ân'dan şüphe ediyorsanız, siz de onun bir sûresinin benzerini getiriniz ve eğer sözünüzün eri iseniz Allah'tan başka tapındıklarınızı da yardıma çağırınız.

Besim Atalay Meali (1965)

Kulumuz Muhammede indirdiğimiz şeyden, şüpheniz varsa, onculayın siz de bir sûre getirin, gerçekseniz Allahtan başka, tanıklarınızı çağırınız da

Cemal Külünkoğlu Meali

Eğer kulumuza (Muhammed'e) indirdiğimiz (Kur'an) hakkında kuşkunuz varsa o zaman aynı değerde bir sûre getirin ve Allah'tan başkalarını da size tanıklık etmeleri için çağırın; eğer doğru sözlü kişilerseniz...

Bkz. 10/38, 11/13, 17/88

Cemil Said (1924)

Kavîmlere indirdiğimiz kitâb hakkında şübheleriniz var ise bir sûresine benzer bir şey meydâna getiriniz ve eğer iddi'ânızda sâdik iseniz Allâh'ın yanına koyduğunuz şâhidleri de [1] çağırınız.

[1] Ya'ni Allâh'ın yanında bulunduğunu tahayyül itdiğiniz putları.

Diyanet İşleri Meali (Eski)

Kulumuza indirdiğimiz Kuran'dan şüphe ediyorsanız, siz de onun benzeri bir sure meydana getirin; eğer doğru sözlü iseniz, Allah'tan başka, güvendidiklerinizi de yardıma çağırın.

Diyanet İşleri Meali (Yeni)

Eğer kulumuza (Muhammed'e) indirdiğimiz (Kur'an) hakkında şüphede iseniz, haydin onun benzeri bir sûre getirin ve eğer doğru söyleyenler iseniz, Allah'tan başka şahitlerinizi çağırın (ve bunu ispat edin).

Diyanet Vakfı Meali

Eğer kulumuza indirdiklerimizden herhangi bir şüpheye düşüyorsanız, haydi onun benzeri bir sûre getirin, eğer iddianızda doğru iseniz Allah'tan gayri şahitlerinizi (yardımcılarınızı) da çağırın.

Edip Yüksel Meali

Kulumuza indirdiğimizden kuşku içinde iseniz, buna benzer bir sure getirin. ALLAH'tan başka tüm tanıklarınızı da yardıma çağırın, doğru sözlü iseniz.

Elmalılı Hamdi Yazır Meali

Eğer kulumuz (Muhammed)a indirdiğimiz (Kur'ân)den şüphe içinde iseniz, haydi onun gibi bir sûre getirin, Allah'tan başka güvendidiklerinizin hepsini çağırın; eğer doğru iseniz.

Elmalılı Meali (Orijinal)

ve eğer kulumuza ceste ceste indirdiğimiz kur'andan şüphede iseniz haydi onun ayarından bir sure meydana getirin ve Allahdan başka güvendidiklerinizin hepsini çağırın, eğer sadıksanız bunu yapın

Erhan Aktaş Meali

Eğer kulumuza indirdiğimizden kuşku duyuyorsanız, o zaman ona denk bir sure getirin. Allah'tan başka bütün tanıklarınızı da çağırın. Eğer doğru söyleyen kimselerseniz!

Hasan Basri Çantay Meali

Eğer kulumuz (Muhammed) in üzerine parça parça (sûre sûre, âyet âyet) indirdiğimiz (Kur'ânın Allah katından geldiğın) den şübhe ediyorsanız haydi onun benzerinden siz de (meydana) bir sûre getirin. Allahdan başka sahitlelerinizi (tapdığınız putları ve bilginlerinizi) de (yardıma) çağırın, eğer (iddianızda) doğru (insan) lar iseniz.

Hayrat Neşriyat Meali

Ve eğer kulumuza indirdiğimiz (Kur'ân)dan şübhe içindeyseniz, haydi onun benzerinden bir sûre getirin; eğer (iddiânızda) doğru kimseler iseniz, Allah'dan başka şahitlerinizi (yardımcılarınızı) da çağırın!

İlyas Yorulmaz Meali

Eğer kulumuza indirdiğimizden şüphe ediyor ve doğrulardan iseniz, Allah'dan başka şahitlerinizi çağırarak, vahyin benzerini getirin.

İsmayıl Hakkı Baltacıoğlu

Yok, eğer sizler kulumuza bildirdiğimiz Kur'an'dan şüphe ediyorsanız, haydi ona benzer bir sûre getirin Allah'tan başka bütün bilgiçlerinizi de yardıma çağırın, eğer doğru sözlü kimselerseniz.

İsmail Hakkı İzmirli

Kulumuza indirdiğimiz Kitap hakkında şüpheyeye tutuluyor iseniz haydi siz de O'nun gibi bir Sûre getirin, Allah'tan gayri şahitlerinizi çağırın, eğer müddeanızda gerçek iseniz. [8]

[8] Yâni karşı çıkabilmek hususunda gerçek iseniz kudretine güvendiğiniz şairleri, hatipleri, âhirette size şehadet edeceklerini zu'um ettiğiniz medetkârları, mabutlarınızı çağırın da bir Sûre getirsinler.

Kadri Çelik Meali

Kulumuza indirdiğimizden şüphe ediyorsanız, siz de onun benzeri bir sure getirin ve eğer doğru sözlü iseniz, Allah'tan başka şahitlerinizi de çağırın.

Mahmut Kısa Meali

Eğer kulumuza, üstelik Peygamber olmadan önce okuma yazması bile olmayan elçimiz Muhammed'e **indirdiğimiz** Kur'an **hakkında bir şüpheniz varsa**, yani "Aslında inanmak istiyoruz, ama içimizdeki kuşkulara engel olamıyoruz!" diyorsanız, **haydi onun ayarında bir tek sûre** meydana **getirin**; güzellik ve doğrulukta Kur'an'a denk, onunla boy ölçülebilecek bir tek sûre yazın; isterseniz **Allah'tan başka bütün şahitlerinizi de** yardıma **çağırın**, becerisine güvendiğiniz bütün insanları toplayın ve aranızda yardımlaşarak, Kur'an'dakilere benzer bir tek sûre oluşturun, **eğer** iddianızda **samîmî iseniz!** Öyle ya, madem Kur'an'ın insan ürünü bir kitap olduğunu iddia ediyorsunuz, öyleyse siz de ona benzer bir kitap meydana getirin!

Mahmut Özdemir Meali

Bizim kulumuza indirdiğimizden kuşkuda idiyseniz, hadi, onun mislinden / benzer aynısından bir sûre getirin! Doğru söyleyen / sadık idiyseniz, Allah'tan başka güvendiklerinizi de çağırın!

Mehmet Çakır Meali

Şayet Kulumuz Muhammed'e indirdiğimiz Kuran hakkında şüphemiz varsa, benzeri bir sûre getirin. isterseniz, Allah'tan başka güvendiğinizi de çağırabilirsiniz.

Mehmet Çoban Meali

Eğer elçilikle görevlendirdiğimiz Muhammed'e gönderdiğimiz Kur'an hakkında şüphede iseniz, yapabiliyorsanız Kur'an'daki surelere benzer bir sure getirin! Emin olun yapamazsınız. Sürekli yalan söylersiniz. Desek ki doğru söyleyenlerden iseniz dediklerinizi onaylayacak Allah'tan başka şahitler getirin! Getiremezsiniz!

Mehmet Okuyan Meali

Kulumuza indirdiklerimizden şüphe içindeyseniz, onun (Kur'an'ın) benzeri herhangi bir sure getirin! [*] Doğruysanız Allah'tan başka şahitlerinizi (yardımcılarınızı) da çağırın!

Bu ayet [tehaddi] denen "meydan okuma" ayetlerinin beşincisi ve sonuncusudur. Bir surenin bile benzerinin getirilemeyeceği ilan edildiğine göre bütünüyle Kur'an'ın benzerinin getirilmesi mümkün değildir. İniş sırasına göre meydan okuma ayetleri (yaklaşık 60-70 surelik meydan okuma için) İsrâ 17:88, Tûr 52:34; (on surelik meydan okuma için) Hûd 11:13; (tek surelik meydan okuma için) Yûnus 10:38 ve Bakara 2:23-24'tedir.

Mehmet Türk Meali

(Ey kâfirler!) Eğer kulumuz (Muhammed'e) indirdiğimiz (Kur'an)'dan şüphe ediyorsanız, haydi siz de onunkilere benzer bir sûre getirin (de görelim.) Ve eğer doğru söylüyorsanız, Allah'tan başka güvendiğiniz yardımcılarınızı da (yardıma) çağırın.¹

1 Bu çok önemli bir meydan okumadır. Allah'tan başka hiçbir sistem koyucu, kendi sistemini bu şekilde tartışmaya açma cesaretinde bulunamaz. Bu da Kur'an'ın tam bir hikmet olduğunun, ispatıdır. Bu meydan okumaya, gerek o günkü, gerek bugünkü kâfirlerden, tarih boyunca cevap gelememiştir. Hattâ bu meydan okuma, Kur'an'ın tamamından, bir sûreye hattâ Kur'an'ın benzeri bir söze kadar indirilmesine rağmen... Bk. (Yûnus: 38, Hûd: 13, İsrâ: 88, Kasas: 49, Tûr: 34)

Muhammed Esed Meali

Eğer kulumuz [Muhammed]'e katımızdan safha safha indirdiğimiz vahyin ¹⁴ bir kısmından şüphe ediyorsanız o zaman aynı değerde bir sure getirin (de görelim) ve -eğer dediğiniz doğruysa- Allah'tan başkalarını da size şahitlik etmeleri için çağırın. ¹⁵

14 Yani, odak noktasını Allah'ın birliği ve tekliği öğretisinin oluşturduğu mesajın... Bu pasaj, "şüphe" (rayb) kelimesinin kullanılmasıyla, bu surenin başlangıç cümlesini ("Üzerinde hiçbir şüpheye yer olmayan bu ilahî kelâm") hatırlatmayı amaçlar. Vahyin

tedriciliği, nezzelnâ gramatik kalıbı ile yansıtılmıştır -ki tedricilik, bu bağlamda büyük bir önem taşır. Çünkü Hz. Peygamber'in muhalifleri, Kur'an'ın, bir defada değil de tedricen nazil olmasından dolayı ilahî kaynaklı olamayacağını ileri sürmekteydiler (Zemahşerî).

15 Lafzen, "ona benzer bir sure ile gelin ve Allah'tan başka şahitlerinizi de getirin" -yani, "sözde edebî gücünüzün Kur'an'ın herhangi bir parçasına eşit olabileceğini isbat etmek için..." Kur'an'ın başka iki yerinde daha aynı meydan okumayı görürüz (10:38 ve 11:13, ki bu ikinci ayette inançsızlara, aynı değerde on ayet getirmeleri çağrısında bulunmaktadır); ayrıca bkz. 17:88.

Mustafa Çavdar Meali

Eğer kulumuza indirdiğimiz Kuran'dan şüpheniz varsa ve iddianızda samimi iseniz Allah ile aranıza koyduğunuz tüm şahitlerinizi de yardıma çağırın da bunun benzeri bir sure de siz getirin. 10/37, 11/13

Mustafa İslamoğlu Meali

Eğer siz kulumuza indirdiklerimize dair bir kuşku taşıyorsanız, haydi, hemen onun benzeri bir sûre getiriniz; ve eğer sözünüze sadıksanız, Allah dışındaki tanıklarınızı da yardıma çağırınız!

Ömer Nasuhi Bilmen Meali

Ve eğer siz kulumuza indirdiğimizden şüphede iseniz, onun mislinden bir sûre vücuda getiriniz. Ve Allah Teâlâ'dan başka şahitlerinizi dâvet ediniz, eğer siz sâdık kimseler iseniz.

Suat Yıldırım Meali

Eğer kulumuza indirdiğimiz Kur'an'ın Allah'ın sözü olduğu hakkında şüpheniz varsa, haydi onun sûrelerinden birine benzer bir sûre meydana getirin ve Allah'tan başka güvendiklerinizin hepsini çağırın, iddianızda tutarlı iseniz. [10, 37; 11, 13; 17, 88; 28, 49]

Hz. Peygamber (a.s.)'ın nübüvvetinin başta gelen delili, Allah tarafından kendisine verilen Kur'an-ı Kerim'dir. Kur'an'ın Allah'ın sözü olması, i'caz vasfına sahip olmasıyla tezahür etmiştir. İ'cazı da, itiraz eden kâfirlere tehdidi etmesi, yani benzerini yapmaları konusunda onlara meydan okuması ile ortaya çıkmıştır. Bu âyet, tehdidi safhalarının sonuncusudur. Şöyle ki: 1. Kur'an ilk meydan okuduğunda, Kur'an'a benzer bir söz istedi (Tur, 33-34). 2. Uydurma hikâyelerden de olsa on sûrenin benzerini (Hud, 13-14). 3. Hiç değilse bir sûrenin mislini getirmelerini istedi. (Yunus, 38). 4. Tam misli olmasa da kısmen olsun, Kur'an'a benzer bir söz söylemeye dâvet etti. Ne nüzul asrında, ne de ondan sonra bir cevap çıkmadığından i'cazı sabit oldu.

Süleyman Ateş Meali

Eğer kulumuz (Muhammed)e indirdiğimizden şüphe içinde iseniz, haydi onun gibi bir sure getirin. Allah'tan başka bütün şahid (yardımcı)larınızı da çağırın; eğer doğru iseniz (bunu yapın).

Süleyman Tevfik (1927)

(Ey Müşrikler) Eğer kulumuza indirdiğimiz şeyde (Kur'ân'da) şek ve şübhe de iseniz (Kur'ân'ı Muhammed uyduruyor, Allâh tarafından değildir biz de onun gibi söyleyebiliriz) didiğinizde sâdıklar iseniz onun mislinden bir sûre getiriniz ve Allâh'dan gayrı yardım umduğunuz eşhâs ve eşyâyı (size mu'âvenet için) çağırınız.

Süleymaniye Vakfı Meali

Kulumuza (Muhammed'e) parça parça indirdiğimiz şeyden şüpheniz varsa Allah ile aranızı koyduğunuz[1] ulu kişilerinize[2] yalvarın da ondakine denk bir sure getirin. İddianızda haklı iseniz yaparsınız!

[1] Âyette geçen "mindûnillah = مِنْ دُونِ اللَّهِ" daki dūn = دُونُ, sözü üstün zıddı, en üstten aşağıca, yakın, önce anlamlarına gelir. Müşrik, Allah'a ulaşmayı bir Kral'a ulaşmak gibi sanarak ona yakın gördüğü şeyi aracı koyar. Hristiyanların İsa'ya Allah'ın oğlu, Mekkeli müşriklerin tanrılarına Allah'ın kızları, büyüklerini aracı koyanların onları Allah'ın dostları saymaları bundandır. Böylece kendilerine şah damarından daha yakın olan Allah ile ilişkiyi keser, önce bu aracılara kulluk eder ve müşrik olurlar.

[2] Ulu kişiler diye tercüme ettiğimiz kelime şuhedâ'nın tekili olan şehîd; hazır olan, bilen ve bilgilendiren anlamlarına gelir. Müşrik, Allah ile arasına koyduğu şeyin her yerde hazır olduğuna, kendini gördüğüne ve Allah'ın yanında kendine vekil olacağına inanarak ona şehid kelimesinin bütün anlamını yükler:

Şaban Piriş Meali

Kulumuza indirdiğimiz (Kur'an) dan bir şüpheniz varsa; haydi, siz de ona benzer bir sûre getirin eğer doğru sözlüler iseniz Allah'tan başka güvendiklerinizi de yardıma çağırın.

Ümit Şimşek Meali

Eğer kulumuza indirdiğimiz kitap hakkında bir kuşkunuz varsa, siz de onun benzeri bir sûre getirin. Allah'tan başka bütün yardımcılarınızı da çağırın—eğer iddianızda doğru iseniz.

Yaşar Nuri Öztürk Meali

Eğer kulumuza indirdiğimizden kuşku içindeyseniz, hadi onun benzerinden bir sure getirin! Allah dışındaki destekçilerinizi/tanıdıklarınızı da çağırın. Eğer doğru sözlü kişilerseniz...

Eski Anadolu Türkçesi

dağı eger olursañuz gümân içinde andan kim indürdük kulumuz üzere getürüñ bir süret anuñ gibiden dağı dağı oğın tanuqlaruñuz ya'nı butlar Tañrı'dan ayruğ eger olursañuz girçekler.

Satır Altı Meal (1534)

Dağı eger şek eyleseñüz biz indürgen kitāba, bizüm kulumuz Muḥammedüstine. Pes getürüñ bir sûre bu Kır'ân gibi dağı kığıruñuz tanuqlaruñuzı Tañrı Ta'ālādan özge, eger siz gir- çeg- iseñüz.

Bunyadov-Memmedeliyev

Əgər bəndəmizə (Muhəmmədə) nazil etdiyimizə (Qur'ana) şəkkiniz varsa, siz də (fəsahtədə və bəlağətdə) ona bənzər bir surə gətirin və əgər ("bu, bəşər kəlamıdır" sözünü) doğru deyirsinizsə, onda Allahdan savayı (bütün) şahidlərinizi (bütələrinizi, şair və alimlərinizi bu işdə köməyə) çağırın!

M. Pickthall (English)

And if ye are in doubt concerning that which We reveal unto Our slave (Muhammad), then produce a sura or the like thereof, and call your witnesses beside Allah if ye are truthful.

Yusuf Ali (English)

And if ye are in doubt as to what We have revealed from time to time to Our servant, then produce a Sura like thereunto; and call your witnesses or helpers (If there are any) besides Allah, if your (doubts) are true(42).

42 How do we know that there is revelation, and that it is from Allah? Here is a concrete test. The Teacher of Allah's Truth has placed before you many Surahs.

Can you produce one like it? If there is any one besides Allah, who can inspire spiritual truth in such noble language, produce your evidence. Or is it that your doubts are merely argumentative, refractory, against your own inner light, or conscience? All true revelation is itself a miracle, and stands on its own merits. (Cf. 10:38; 11:13).